

tegast LC: 23 -03-2011

Friese herindeling knip- en plakwerk

De discussie over samenwerking en fusie van gemeenten in Friesland is anderhalf jaar geleden verzeekt door dom en grof optreden van de burgemeesters van Smallingerland en Heerenveen, die snel met elkaar wilden trouwen en gelijk landje-pik gingen spelen in Opsterland.

Voorheen Sneek, en dan nu Heerenveen, Smallingerland en Leeuwarden lijken op te gaan treden als spelverdelers van de herindeling. In feite hoeven ze alleen maar te wachten welke delen van buurgemeenten ze erbij krijgen. Die gemeenten hebben al langere tijd de reputatie van doordouwen en weinig rekening houden met kleinere gemeenten. Ze worden gekenmerkt door een hoge graad van zelffeliciteit. Bij Leeuwarden heeft overigens steeds meer de idee postgevat dat Friesland de hoofdstad van Leeuwarden is.

In dat klimaat komt de commissie Koopmans met haar herindelingsplannen. Haar hele verhaal is een grote, omslachtige plak- en knipbeweging (vroeger de bijnaam voor het Montessori-kléuteronderwijs). Een voorbeeld: Koopmans is nog creatiever dan de bovengenoemde twee burgemeesters uit Drachten en Heerenveen en snijdt drie stukken van Opsterland weg om aan die twee gemeenten en Stellingwerf te geven.

Onbegrijpelijk dat die commissie niet doorheeft dat hoe meer je knipt en plakt hoe meer weerstand er komt uit de gemeenten en dorpen. Vreemd dat in de huidige tijd van ontvlechting en schaalverkleining van te grote organisaties in de sfeer

van onderwijs en zorg juist nu alom in gemeenteland schaalvergroting moet leiden tot grote gemeenten.

Nog geen tien jaar geleden stelde de Vereniging van Nederlandse Gemeenten dat een gemeente minimaal 20.000 inwoners moet hebben om voldoende bestuurlijke kracht te ontwikkelen. Nooit heeft iemand kunnen bewijzen dat het nodig is om gemeenten van veel meer dan 20.000 inwoners te hebben.

En waarom wordt de fase van intensievere samenwerking altijd overgeslagen? Zo bezien hoeven er geen fusies plaats te vinden tussen de gemeenten in de Friese Wouden, want die hebben (buiten Heerenveen en Smallingerland) elk een inwonertal van tussen de 25.000 en 35.000. Het zou kunnen dat in Noord-Friesland een intensievere samenwerking tussen gemeenten onvoldoende is, maar dat moet de discussie met die gemeenten en hun dorpen uitwijzen.

Het is ironisch dat de twee gemeenten die als eersten hadden kunnen fuseren Oost- en Weststellingwerf zijn. Immers: zelfde grootte, gelijke bevolkingsomvang, gezamenlijke geschiedenis, taal en cultuur. Maar de onderlinge verschillen zijn nog steeds groot. Desondanks is de samenwerking tussen beiden op een breed front sterk gegroeid, maar men ziet aldaar het nut en de noodzaak van fusie niet in. Gewoon samen op weg, dat is de goeie richting.

HANS VAN BORSELEN
VRML. SECTORDIRECTEUR
OOSTSTELLINGWERF